

FIȘA DISCIPLINEI

METAFIZICA

Anul universitar III.

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitate Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de Istorie în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Metafizica				Codul disciplinei		HLM2601			
2.2. Titularul activităților de curs			Kerekes Erzsébet								
2.3. Titularul activităților de seminar			Lang Mark								
2.4. Anul de studiu		III	2.5. Semestrul		6	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					36
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					36
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat (consiliere profesională)					6
Examinări					6
Alte activități: consultații profesionale					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				108	
3.8. Total ore pe semestru				156	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența de 70%.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența obligatorie la toate seminariile. Posibilitate de recuperare a seminariilor la care studentul a fost absent.

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esenția	C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupuziții, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane. C5 Producerea/proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice.
Competențe transversale	CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: specificul problematicii metafizice, cele mai importante cercetări, teorii, categorii și dezbateri metafizice
Aptitudini	Studentul este capabil să identifice, să definească cele mai importante concepte de bază ale metafizicii, precum și să analizeze, să interpreteze texte, teorii și dezbateri metafizice.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a elabora lucrări de seminar, de a participa la convorbiri și dezbateri bazate pe curs și parcurgerea bibliografiei, precum și de a elabora o lucrare, studiu sau eseu de lungime medie (5-10 pagini) legată de problemele metafizicii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Cercetarea conceptelor metafizicii. Cursul de Ontologie și cel de Metafizică, prezintă mari dispute filosofice, în special, modul în care gândirea modernă și postmodernă înțelege să reinterpreteze conceptele tradiționale. - Identificarea surselor originare, existențiale, ontologice, istorice și hermeneutice ale problematicii metafizice. Disciplina prezintă în mod critic originile întrebării metafizice. Se pune accentul pe finitudinea omului. - Identificarea unor principii și concepte metafizice fundamentale în corelație cu alte discipline.
7.2 Obiectivele specifice	- Expunerea caracterului și specificității problematicii metafizicii - Conștientizarea specificului finitudinii omului și a caracterului constitutiv al acesteia în legătura cu interogarea metafizică și filosofică în general. - Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale metafizicii pe parcursul lecturii unor texte filosofice date

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1.Introducere: Originea termenului „metafizica”. Problematica metafizicii	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare.	
2. Aristotel. Metafizica. Categoriile și conceptul de timp al lui Aristotel. Ce este timpul?	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare.	
3. Legile naturii. Realismul si antirealismul. Realismul si universalii.	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare.	
4. Problema cazualitatii	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare.	
5. Necesitate si posibilitate	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare.	
6. Problema identicului	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare.	
7. Corp si suflet. Dualismul clasic si modele noi	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare.	
8. Liberul arbitru si determinismul	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare.	
9. Materialismul, idealismul	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare.	
10. Metafizica ca istorie a fiintei. Nimicul, finitudinea, moartea. Lumea-finitudinea-singuratatea	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare.	
11. Cercul din Viena impotriva metafizicii. Wittgenstein: <i>Tractatus</i> .	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare.	
12. Postmodernismul, antipostmodernismul. Premise metafizice la Badiou si Agamben.	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare.	

Bibliografia

Agamben, Giorgio: *The Time that Remains: A Commentary on the Letter to the Romans*. Stanford University Press, Stanford, 2005.

Agamben, Giorgio: *A nyitott: az állat és az ember*. Kijarat, Budapest, 2024.

Arisztotelész: *Metafizika*. Hatágú Síp, Bp., 1992.

Badiou, Alain: *Lét és esemény*. L'Harmattan, Budapest, 2022.

Badiou, Alain: *L'être et l'événement*. Éditions du Seuil, Paris 1988.

Badiou, Alain: *Saint Paul. La fondation de l'universalisme*. PUF, Paris 1997.

Badiou, Alain: *Court traité d'ontologie transitoire*. Éditions du Seuil, Paris 1998.

Badiou, Alain: *Szent Pál: az egyetemesség apostola*. Typotex, Budapest, 2012.

Camus, A.: Abszurd és filozófia. In: A. Camus: *A pestis/Szűzziphosz mítosza*. Bp., 1996.

Carnap, R.: A metafizika kiküszöbölése a nyelv logikai elemzésén keresztül. In: *A Bécsi Kör filozófiája*. Gondolat, Bp., 1972.

Descartes, R.: *Elmélkedések az első filozófiáról*. Atlantisz, Bp., 1994.

Descartes, R.: *Értekezés a módszerről*. Franklin, Bp., 1996.

Habermas, J.: A metafizika utáni gondolkodás motívumai. In: *Posztmodern állapot*. Bp., 1997.

Heidegger, M.: *Bevezetés a metafizikába*. Ikon, Bp., 1995. Mi a metafizika? (Anexa).

Heidegger, M.: *A metafizika alapfogalmai*. Világ-végesség-magány. Osiris, Budapest, 2004.

Heidegger, M.: *Lét és idő*. Gondolat, Bp. 1989.

Heidegger, M.: *Kant és a metafizika problémája*. Bp., 1998.

Heidegger, M.: Mi a metafizika?, In: *Útjelzők*. Bp., 2003.

Huoranszki Ferenc: *Modern metafizika*. Osiris, Budapest, 2008.

Husserl, E.: *Az európai tudományok válsága*. I. kötet. Atlantisz, Bp., 1998.

Kant, I.: *A tiszta ész kritikája*. Akadémiai, Bp., 1984.

Kerekes Erzsébet: *Szavak közt az idő*. Egyetemi Műhely Kiadó-Bolyai Társaság, Kolozsvár, 2015.

Kerekes Erzsébet: *Képz(őd)ésben Egyetemi Műhely Kiadó-Bolyai Társaság, Kolozsvár, 2016.*

Lévinas, E. : *Moartea și timpul*.

Jankélevitch Vl.: *Tratat despre moarte, Timoșoara, 1998*

Kant, I.: *Prolegoménák*. Atlantisz, Bp., 1990.

Király V. I.: *A halál és a meghalás tapasztalata*. Közdok, Bp., 2003.

Király V. I.: *Kérdő jelezés*. Kalligram, Pozsony, 2004.

Király V. I.: *Halandóan lakozik szabadságában az ember*, Kalligram, Pozsony, 2007

Király V. I.: *Kérdés-Pontok a halálhoz, a történelemhez s a szabadsághoz*, Kvár 2008

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Discutii despre bibliografie, sarcini. Introducere	Discutii, analiza de text, dezbatere	
2. Ganditori presocratici si Platon	Discutii, analiza de text, dezbatere	
3. Aristotel. Metafizica. Categoriile	Discutii, analiza de text, dezbatere	
4. Descartes: Metafizica si metoda. Descartes, R.: <i>Értekezés a módszerről</i> . Bevezető-Tamás Gáspár Miklós	Discutii, analiza de text, dezbatere	
5. Kant si metafizica. Antinomiile. Kant, I.: <i>A tiszta ész kritikája</i> . Akadémiai, Bp., 1984. Heidegger, Martin: „Kant tézise a létről (1961)” in: <i>Útjelzők</i> . Ford. Ábrahám Z., Bacsó B., Czeglédi A., Kocziszkó É., Korcsog B., Pongrácz T., Tózsér E., Vajda K., Vajda M. Osiris, Budapest, 403–335.	Discutii, analiza de text, dezbatere	
6. Heidegger, M.: Mi a metafizika?, In: <i>Útjelzők</i> . Bp., 2003.	Discutii, analiza de text, dezbatere	
7. Heidegger, Martin: „Az 1973-as Zähringeni szeminárium” in: <i>Athenaeum. Fenomenológia és/vagy egzisztenciafilozófia</i> , II. 1993/1. T-Twins, 10–31.	Discutii, analiza de text, dezbatere	
8. Heidegger, M.: <i>A metafizika alapfogalmai</i> . Osiris, Budapest, 2004.	Discutii, analiza de text, dezbatere	
9. Carnap, R.: A metafizika kiküszöbölése a nyelv logikai elemzésén keresztül. In: <i>A Bécsi Kör filozófiája</i> . Gondolat, Bp., 1972.	Discutii, analiza de text, dezbatere	
10. Habermas, J.: A metafizika utáni gondolkodás motívumai. In: <i>Posztmodern állapot</i> . Bp., 1997.	Discutii, analiza de text, dezbatere	
11. Nádas Péter: <i>Saját halál</i> . Jelenkor, Pécs, 2004.	Discutii, analiza de text, dezbatere	
12. Foucault: <i>Szavak és dolgok</i> . Osiris, Budapest, 2000.	Discutii, analiza de text, dezbatere	

Bibliografie

Görög gondolkodók. (szerk. Bodor András et al.) Kossuth Könyvkiadó, Bp. 1992.

Altrichter Ferenc: *Észérvek az európai filozófiai hagyományban*. Atlantisz, Budapest, 1993. Foucault

Arisztotelész: *Metafizika*. Hatágú Síp, Bp., 1992.

Carnap, R.: A metafizika kiküszöbölése a nyelv logikai elemzésén keresztül. In: *A Bécsi Kör filozófiája*. Gondolat, Bp., 1972.

Descartes, R.: *Értekezés a módszerről*. Bevezető-Tamás Gáspár Miklós

M. Foucault: *Szavak és dolgok*. Osiris, Budapest, 2000.

Habermas, J.: A metafizika utáni gondolkodás motívumai. In: *Posztmodern állapot*. Bp., 1997.

Heidegger, M.: *A metafizika alapfogalmai*. Osiris, Budapest, 2004.

Heidegger, M.: Mi a metafizika? In *Útjelzők*. Bp., 2003.

Heidegger, Martin: „Az 1973-as Zähringeni szeminárium” in: *Athenaeum. Fenomenológia és/vagy egzisztenciafilozófia*, II. 1993/1. T-Twins, 10–31.

Heidegger, Martin: „Kant tézise a létről (1961)” in: *Útjelzők*. Ford. Ábrahám Z., Bacsó B., Czeglédi A., Kocziszkó É., Korcsog B., Pongrácz T., Tózsér E., Vajda K., Vajda M. Osiris, Budapest, 403–335.

Kant, I.: *A tiszta ész kritikája*. Akadémiai, Bp., 1984. Antinómiák. A transzcendentális ideálról. 466-488.
 Kerekes Erzsébet: *Az idő kairologikus jellege a heideggeri hermeneutikai fenomenológiájában*. Egyetemi Műhely Kiadó-Bolyai Társaság, Kolozsvár, 2013.
 Kerekes Erzsébet: *Szavak közt az idő*. Egyetemi Műhely Kiadó-Bolyai Társaság, Kolozsvár, 2015
 Platón összes művei. I- II.
 Nádas Péter: *Saját halál*. Jelenkor, Pécs, 2004. .https://konyvtar.dia.hu/xhtml/nadas_peter/Nadas_Peter-Sajat_halal.xhtml

x x x A Bécsi Kör filozófiája. Gondolat, Bp., 1972.
 Aubenque, P.: *Problema ființei la Aristotel*. Teora, Buk., 1998.
 Alain Badiou: *L'être et l'événement*. Paris, Éditions du Seuil, 1988.
 Boros Gábor: *René Descartes*. Áron, Bp., 1996.
 Gadamer H.-G.: *A filozófia kezdete*. Osiris, Bp., 2000.
 Husserl, E.: *Karteziánus elmékedések*. Atlantisz, Bp., 1996.
 Hegel, G. W. Fr.: *Előadások a filozófia történetéről*. Akadémiai, Bp., 1973.
 Steiger Kornél: A korai görög filozófia néhány alapfogalma I. *Világosság*. 1984/12.
 Taylor, A. E.: *Platón*. Osiris, Bp., 1999.
 Tengelyi László: *Kant*. Áron, Bp., 1995.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este compatibil cu cerințele comunităților profesionale și a universităților din occident.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezentă activă și cunoștințe 70%;	Examen	70%
10.5 Seminar/laborator	Prezentarea unor lucrari de seminar, participare activă la toate discuțiile	Evaluarea lucrărilor și activității	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Prezența: (activă) la 70% din cursuri si seminarii			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								
								

Data completării:
15.09.2025

Semnătura titularului de curs

Kerekes Erzsébet

Semnătura titularului de seminar

Lang Mark

Data avizării în departament:
29.09.2025

Semnătura directorului de departament

Nagy Róbert